

ASIAKASMAKSUJEN ALENTAMINEN TAI PERIMÄTTÄ JÄTTÄMINEN

Sosiaali- ja terveyslautakunta 15.12.2020 § 113

Lain sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (734/1992) 11 § mukaan sosiaalihuollon palveluista määrätty maksu ja terveydenhuollon palveluista henkilön maksukyvyyn mukaan määrätty maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteutumista.

Säännöllisen kotihoidon ja palveluasumisen kuukausimaksun, tilapäisen kotihoidon maksun ja tukipalvelumaksujen alentamisessa noudatetaan seuraavaa soveltamisohjetta: Asiakasmaksun alentaminen on ensisijainen toimeentulotukeen nähden. Asiakkaan on ennen kuukausimaksun alentamista selvítettävä mahdollisuus Kelan eläkkeensaajan hoitotukeen ja asumistukeen. Alennus tai vapautus säännöllisen kotihoidon ja palveluasumisen kuukausimaksusta.

Mikäli määritelty kuukausimaksu ylittää asiakkaan maksukyvyyn, hänellä on mahdollisuus hakea muutosta viranhaltijapäätöksen kuukausimaksuun Lohjan kaupungilta. Kirjallinen hakemus tehdään laaditulle lomakkeelle. Menoista ja tuloista, joihin halutaan vedota, on esitettävä tositteet. Mukaan tulee liittää tilite/-otteet kahden kuukauden ajalta. Mikäli asiakas ei toimita pyydettyjä tositteita, ratkaisu hakemukseen tehdään ilman niitä.

Maksualennus tai -vapautus myönnetään pääsääntöisesti hakemiskuukauden alusta huomioiden päätöksenteko- ja muutoksenhaku-aika. Hakemus tulee vireille vasta, kun kaikki vaaditut asiakirjat on vastaanotettu.

Maksualennus tai – vapautus voidaan myöntää korkeintaan kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Asiakas saa viranhaltijapäätöksen häneltä perittävästä maksusta. Maksualennus tai – vapautusajan päätyttyä asiakas saa uuden päätöksen perittävästä maksusta. Uutta alennusta tai vapautusta haetaan uudella hakemuksella ja siihen tarvittavilla liitteillä. Maksut, joihin on tehty päätös maksualennuksesta tai – vapautuksesta, hyvitetään pääsääntöisesti seuraavasta laskutuksesta lukien.

Kotona asuvilla asiakkailta huomioitavat menot:

- perusosa/toimeentulolain 9 § mukaiset menot:
 - ravintomenot (kotiin kuljetetun aterian maksut otetaan huomioon laskun mukaan, mutta toimeentulotuen perusosaa pienennetään 1/3:lla ravintomenoista/kuljetusateria. Mikäli asiakas saa kotihoidon tukipalveluna muita aterioita lounaan lisäksi huomioidaan maksut vastaavasti suhteutettuna toimeentulotuen ravintomeneihin)
 - vaatemenot, vähäiset terveydenhuoltomenot, henkilökohtaisesta puhtaudesta ja kodin puhtaudesta aiheutuvat menot, paikallisliikenteen käytöstä aiheutuvat menot, autopaikan vuokra, sanomalehtien tilausmaksut, puhelimen käytöstä aiheutuvat menot, harrastus- ja virkistystoiminnan menot, muut vastaavat joka-päiväiset menot
- lääkekulut Kelan vuosikattoon asti sen ylittävältä osalta lääkärin määräämät lääkkeet.
- turvapuhelimen käyttömenot
- tukipalvelujen (asiointipalvelu, kylvetyspalvelu, päivätoiminta) kustannukset
- säännölliset terveydenhuoltokulut julkisen terveydenhuollon taksojen mukaan
- määritelty kotihoidon kuukausimaksu
- elatusapu alle 18 v lapsista
- asumiskustannukset toimeentulotukiohjeistuksen mukaisesti:
 - asunnon vuokra, sähkö, lämmitys, lämmityspuut, jätehuolto, vesimaksu, kiinteistövero, kotivakuutus, nuohous, asuntolainan korot ja saunamaksu.
 - asuntolainan korot huomioidaan menoina, mutta lainanlyhennyksiä ei.

Palveluasumisessa asuvilla asiakkaila huomioitavat menot:

- vuokra ja palvelumaksut (ateria- ja puhtauspaketti)
- 110 euroa/kk (ikäntyneiden tehostettu palveluasuminen)
- 190 € (ikäntyneiden tavallinen palveluasuminen) ns. asiakkaalle jäävä käyttövara, johon sisältyy muut henkilökohtaiset menot, esim. hygienia ja vaatemenot, puhelinkulut, matkakulut, lehdet, jalkahoito, kampaaja jne.
- määritelty palveluasumisen kuukausimaksu
- elatusapu alle 18 v lapsista
- lääkekulut Kelan vuosikattoon asti, sen ylittävältä osalta lääkärin määräämät lääkkeet. säännölliset terveydenhuoltokulut julkisen terveydenhuollon taksojen mukaan

Huomioitavat tulot ja käytettävissä olevat varat:

- huomioon otetaan kaikki käytettävissä olevat nettotulot, lukuun ottamatta toimeentulotukilain 11 §:n (mm. vähäisiksi katsottavat avustukset ja ansiotulot) ja maksuasetuksen 29 §:n mukaiset (mm. lapsilisä, lapsen hoitotuki, vammaistuki, sotilasavustus, rintamalisä, tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavat sairaanhoito- ja tutkimuskulut) tulot
 - palkka ja/tai eläkkeet, vuokratulot, osinkotulot, pääomatulot, jne. nettona asumistuki
 - ylimääräinen rintamalisä
- käytettävissä/realisoitavissa olevat varat, mutta tilillä voi olla kuukauden menoja vastaava summa, jota ei huomioida
- säästöjä voi olla 5 000 euroa, jota ei huomioida käytettäväksi varaksi

Maksualennus lasketaan seuraavasti:

Huomioon otettavat tulot - huomioon otettavat menot = laskennallinen vaje.

Maksualennuksen suuruus harkitaan laskennallisen vajeen perusteella.

Alennus tai vapautus tukipalvelumaksuista ja tilapäisen kotihoidon ja kotisai-raanhoidon maksuista Alennusta tai vapautusta voi hakea seuraavista tasamaksuista, mikäli säännöllisen kotihoidon tai tehostetun palveluasumisen kuukausimaksu ei ole enää alennettavissa:

tilapäisen kotihoidon ja kotisairaanhoidon käynnit

ateriapalvelu

puhtaus (sisältää siivouksen ja pyykinhuollon asumispalveluyksikössä)

kylvetyspalvelu

turvapalvelu

kauppa- ja asiointipalvelu

päivätoiminta

omaishoidon vapaapäivien aikainen hoito

intervallihoito

muista tukipalveluista/tuotteista, joista peritään palveluntuottamisen/ostamisen hinta.

Maksualennusperusteet ovat samat kuin kotona tai tehostetussa palveluasumisessa asuvilla.

Maksualennus lasketaan seuraavasti:

Huomioon otettavat tulot - huomioon otettavat menot = laskennallinen vaje.

Maksualennuksen suuruus harkitaan laskennallisen vajeen perusteella.

Terveystuon, muiden kuin asiakkaan maksukykyyn perustuvien asiakasmaksujen osalta, asiakasmaksujen perimättä jättäminen tai alentaminen tehdään asiakkaan kokonaistilanteen arvioinnin perusteella, kun ensin on tarkasteltu toimeentulotuen mahdollisuudet kattaa em. kustannukset. Ensisijaisesti vähäistä suuremmat julkisen terveystuon kustannukset ovat perustoimeentulotuella katettavia kustannuksia.

Kokonaistilanteen arvioinnin perusteena käytetään edellä kuvattu sosiaaliuon palveluja koskevia perusteita.